

Efter dette hvilede Spørgsmaalet i nogle Aar. Først i 1905 rejstes Kravet om en Forøgelse paa ny. Socialdemokraterne stillede Forslag om Nedsættelse af en Kommission til at udarbejde et Udkast til en ny Valgkredsfordeling. Den daværende Konseilspræsident, Tingets nuværende Formand, modsatte sig bestemt denne Ordning stadig at forøge Kredsenes Antal i Forhold til Stigningen af Folketallet. Han udtalte: „Jeg tror derfor, som sagt, at den Ordning, der vil føre til et virkelig rationelt Resultat, er at gaa til en Grundlovsforandring, og den maa man til, saa snart Øjeblikket dertil er gunstigt“ . . . og han tilføjede: „Tiden er gunstig dertil, naar alle Parter er enige om at begrænse deres Ønsker netop til den her omhandlede Sag“, det vil sige en Forandring af dette ene Punkt i Grundloven. Efter denne Udtalelse fremstod Ordførerne for de forskellige Partier her i Rigsdagen og erklærede alle, at de vilde indskrænke deres Ønsker til dette ene for dog at faa denne Sag frem til en endelig Ordning.

Der blev saa af Regeringen fremsat et Forslag til Ændring af Grundlovens § 32, hvori Medlemstallet ansattes til højst 132, og der blev udarbejdet Forslag om at oprette 13 nye Kredse, saa at Tallet foreløbig blev 127. Den 12. Januar 1906 afgav det vedkommende Udvalg Betænkning. Det udtalte omtrent enstemmig Ønske om at fastsætte Kredsenes Antal til 127, højst 132. Forslaget blev, som bekendt, vedtaget heri Tinget, men ikke i Landstinget. I Samlingen 1909—10 fremsattes Lovforslaget atter paa samme Grundlag, men da der var blevet foreslaaet en Ændring i Valgkredsloven, var Antallet af Folketingskredsenes sat til 129. Betænkningen blev afgivet den 12. Marts 1910, og Lovforslaget vedtoges i Folketinget den 15. April 1910. I Samlingen 1910—11 fremsattes og behandledes Lovforslaget atter, Betænkningen afgaves den 24. Februar 1911, og Lovforslaget vedtoges i Folketinget den 7. Marts samme Aar, medens det kun kom til første Behandling i Landstinget, og der blev ikke der afgivet nogen Betænkning. Endelig i Samlingen 1911—12 fremsattes og behandledes Lovforslaget i Landstinget, og Betænkning afgaves den 18. Maj 1912, men Lovforslaget kom ikke til anden Behandling. Nu i denne Samling er Lovforslaget altsaa paa ny fremsat i Folketinget og for dettes Vedkommende i alt væsentligt, som udtalt i Begyndelsen, i den Skikkelse, hvori det er vedtaget i Folketinget den 7. Marts 1911, kun med

nogle faa mindre og nærmest redaktionelle Ændringer, medens det i Henhold til det fremsatte Forslag om en Grundlovsændring giver Landstinget baade en ny Sammensætning og en ny Valgmaade.

Jeg kommer nu til det Punkt, jeg ønsker at omtale lidt nærmere. Som ærede Medlemmer vil erindre, udtales det i Betænkningen af 24. Februar 1911, at Flertallet har haft under Overvejelse, om man ikke kunde nøjes med en mindre Forøgelse af Valgkredsenes Antal, end Lovforslaget indeholder. En saadan Reduktion af Kredsenes Antal bør medføre, at man nedsætter den i Forslag til Ændringer i Grundlovens § 32 foreslaaede Maksimumsgrænse af 132 Kredse til 124, da det efter Flertallets Mening ikke nytter at nedsætte Kredsenes Antal i Øjeblikket, naar ikke samtidig Maksimumsgrænsen nedsættes, idet man ellers er klar over, at Kravet stadig vil lyde hvert Aar, indtil man naar op til Maksimumsgrænsen, selv om man i Aar vedtager 121. Jeg har nu anstillet nogle Beregninger paa Grundlag af Folketællingen 1911 og Vælgertallet 1910 og er kommet til følgende Resultat. Indbyggertallet for hele Landet var — Færøerne iberegnet — 2,775,076. Deler man dette Tal med 121 — jeg tænker mig altsaa en Forøgelse med 7 nye Kredse —, faar man et gennemsnitligt Indbyggerantal til hver Kreds af 22,934, altsaa knebent 23,000. Vælgertallet er — ogsaa her Færøerne iberegnet — 470,392. Deler man det med 121, bliver det i Gennemsnit til hver Kreds 3,970 Vælgere. Hvis vi nu giver København og Københavns Amt — jeg har lagt København og Københavns Amt sammen — de 6 af de 7 Kredse, saa at de i Stedet for 20 Valgkredse faar 26, vil Resultatet blive, at København og Københavns Amt, der tilsammen har 681,054 Indbyggere og 111,532 Vælgere, faar 26,194 Indbyggere pr. Valgkreds og 4,290 Vælgere til hver Kreds, eller, med andre Ord, København og Københavns Amt faar 320 Vælgere mere pr. Valgkreds end Gennemsnittet for hele Landet. Men tager man Hensyn til Københavns ensartede Forhold, dets tætte Bebyggelse, synes jeg, man ikke kan sige, vi er gaaede Københavns Interesser for nær. For det øvrige Lands Vedkommende vil man da i det væsentlige kunne nøjes med mindre Omlægninger indenfor de forskellige Amter, saa at Amtsgrænserne næsten overalt kan opretholdes, og man vil endda kunne faa en nogenlunde ligelig Fordeling, i alt Fald saa ligelig, at jeg